

VIVÈNCIES A LA SORTIDA DE MISSA A TAVERTET

Parroquians a la sortida de missa.

No s'acaba mai. Pensava que havia esgotat el bagul dels records, ja que n'he relatat tantes d'anècdotes i vivències... però sempre queda quelcom que algun dia, casualment, acut a la imaginació. Així és el cas que un bon dia comentant amb un amic sobre els pregons o crides i altres vivències que ocorrien els diumenges a la sortida de la missa, ell em va dir: i això encara potser no ho ha escrit mai!, i seria bo que ho fes. Vaig pensar que tenia raó i això és el que intentaré fer avui.

Comencem explicant com es feien les crides, feina típica de l'agutzil. Quan tothom havia sortit de l'església, mentre els grups de gent feien els comentaris del temps i de les bones o males collites o de com anava el bestiar més que no pas del sermó que acabaven de sentir, l'agutzil pujava a la paret de la plaça o a un altre lloc alterós i després d'haver fet un bon toc de corneta, cridant ben fort deia «Es fa saber que dimecres (o un altre dia determinat) heu de venir a la casa de la Vila a pagar la contribució o els consums o a recollir la nova cèdula personal, o altres ordres municipals».

Acabada la guerra hi havia un agutzil, molt trempat, que quan havia acabat de fer l'anunci solia dir, cridant encara més fort: Ja ho heu sentit tots? ja que quan

es tracta de pagar no ho sentiu pas mai! Quan us diuen que hi ha repartiment d'arròs o de sucre ja ho sentiu, ja!

Una altra curiositat era la subhasta de botifarres, generalment després de missa matinal. Era costum que, bona part de les cases de pagès, quan feien matança de porc, el pròxim diumenge donaven una botifarra per a les ànimes del purgatori. Durant la missa quan l'obrer passava la bacina per recollir les almoines en lloc de cèntims hi tiraven una botifarra i si era molt grossa la donaven a mans al sortir de la missa. L'obrer, després de dessembolar-la, allà al davant de l'església o de la trenta passa, l'alçava ben enlaire i cridava ben fort: Vinga nois, que avui hi ha botifarra! qui hi diu més? Set rals, deia un; vuit! contestava un altre; va, qui diu més, deia l'obrer; nou rals; vinga que és molt grossa! qui hi diu més que és molt barata!; deu rals, se sent que diu un; deu rals a la una; onze rals, criden més enllà; fins que un diu 3 pessetes!: el subhastador animat diu: tres pessetes a la una, tres pessetes a les dues, ningú hi diu més?, tres pessetes a les tres. Tot un ritual.

Això m'ha fet pensar amb la curiositat que en aquell temps les dues pessetes semblava que no existien ja que des d'una peseta a tres pessetes es contava

amb rals: cinc rals, sis rals, set rals, vuit rals i així fins a tres pessetes i després tretze rals, catorze rals, quinze rals, quatre pessetes i tornem-hi amb els disset rals... fins al duro. També se solia dir: vint-i-un ral i cinc pessetes i mitja.

Tornant a la subhasta de botifarres em restava dir que durant la tongada de les matances si se sabia que alguna de les cases tenia costum de donar botifarra per a les ànimes, dèiem: Diumenge hi haurà botifarra per a les ànimes; i segons de la casa que era procuràvem poder-la comprar o decantàvem comprar-la. Totes les cases es coneixia per la confiança que tenien en fer-les bones o que eren cases més netes. Això suposa que algunes tenien més requesta i havíem de pagar-les més cares que d'altres, però sempre hi havia algú que se la quedava. Els diners anaven a la caixa de les ànimes.

Una altra ocurrència solia tenir lloc un dia a l'any a la sortida de la missa major, era la passada de revista del sometent. Un diumenge a l'any, prèviament convingut i anunciat per l'agutzil a la crida del diumenge a la sortida de missa, el caporal convocava a tots els que formaven part del sometent del municipi a passar revista a la plaça del poble on el mateix caporal comprovava, un per un, si tenia l'arma amb condicions, ben neta i cuidada tant per dins els canons com per fora, també mirava si es tenia la documentació en regla.

Encara recordo la feinada que tenia el meu pare el dia abans de passar revista a netejar la seva escopeta d'un sol canó llarguís-sim i del sistema de «fluixè». Recordo que per fer-la ben neta feia servir oli i petroli i amb un drapot i la baqueta la deixava com un llum.

Els que no ho tenien tot com cal el caporal els passava repulsa. D'altra banda era ben curiós contemplar una bona colla de pagesos armats amb les seves escopetes: qui de central, qui de la «fluixè» o de pistó, ... però tots disposats a defensar el poble dels possibles lladres i malfactors.

Jordi SANGLAS